

מאוצרות הפרשה

של הכבלים שקמים בפני ס"ת ולא מפני גברא רבה שהורידו מארבעים מלקות לשלושים ותשע. והקשה האדמו"ר למה לא מביאים ראיה מכאן שכתוב תספרו חמישים יום ובאמת סופרים ארבעים ותשע? ותירץ שגברא רבה הוא מי שמצליח להוריד מכה מיהודי. אמר על כך הגרא"ל שטינמן זצ"ל שזה לא שאלה בכלל כי אצלנו כתוב במפורש שבע שבתות תמימות תהינה והיינו 49 ולא חז"ל הם אלו שחידשו ד"ו.

לקראת ל"ג בעומר

על מה עלינו לחשוב כאשר אנחנו מסתפרים? האם יש איזו ענין בשיער שעליו נוכל לחשוב?

הגאון ר' אביגדור מילר זצ"ל

אם תתבוננו תגלו דבר מעניין: כמות גדולה מאוד של שיער יוצאת מהקרקפת שלנו, ואצל גברים – גם מהפנים. כיצד העור שלנו מסוגל לייצר כל כך הרבה שיער? אנו מביטים ביהודי עטור זקן ארוך – כל השערות הללו צמחו מפניו. זהו נס של ממש!

השאלה היא, מנין העור קיבל את השיער הזה? התשובה היא שזה ממש ניסי ניסים! בכל פעם שאנחנו אוכלים, תאי גופנו הופכים חלק מהמוזון לחומר הנקרא "קרטיין", שממנו עשוי השיער. תהליך זה כרוך בניסים רבים. זהו חומר שאיננו מסוגלים לייצר בעצמנו – אילו היה מי שהיה מצליח לייצר אותו, הוא היה הופך למיליונר בין לילה! מדובר בלא פחות מנס עצום. הקב"ה ברא בגופנו יכולת מופלאה לקחת כל מוזון ולייצר ממנו את החומרים הדרושים לייצור השיער. זהו דבר שראוי לחשוב עליו.

ובעודכם חושבים על כך, אל תשכחו לשים לב לנס נוסף: מדוע השיער צומח רק מפניהם של הגברים ולא של הנשים? זו נקודה נפלאה להתבונן בה. אצל מי שמתגלח – לדוגמא הגויים ברחוב, אי אפשר לראות כל כך את ההבדל, אך אצל מי שחי בטבעיות רואים שרק הגברים התעטרו בזקן, ואילו לנשים יש פנים חלקות. זה נס. עלינו ללמוד את הניסים שעושה ה' בעולמו. כמובן שכבר התרגלנו לראות את הדברים הללו ולכן איננו מכירים שזהו נס, אולם אם נתבונן בכך נבין שמדובר בנס לכל דבר וענין.

זהו יסוד גדול בכל יסוד גישה שאנחנו מבקשים לקנות בנפשינו – חזרה היא מילת המפתח. כל יהודי שמעוניין להתעלות ולקנות קנין אמיתי ברעיונות ומבטי התורה, חייב לעבוד על ענין זה של שינון וחזרה פעמים רבות על אותו יסוד. עלינו לחזור בשכלנו שוב ושוב על היסודות הגדולים שאותם אנו מבקשים לקנות בנפשנו. ולכן כדאי לכל אחד ואחד לחשוב על הנקודות הללו שהזכרנו בכל פעם שהוא מסתפר. אם תחשבו על כך שוב ושוב, בסופו של דבר תזכו לשכל של תורה. (תורת אביגדור)

כי אם לשארו הקרוב אליו לאמו ולאביו וגו' (כא, ב)

דקדקו המפרשים מדוע הקדים האם קודם להאב, דמהראוי היה להקדים האב קודם להאם כדמצינו בכל התורה, ומתיר הרמב"ן זצ"ל משום דנשים חלשים בטבעם ומתים על פי רוב קודם אנשים עיי"ש. ומקשין העולם לפי זה אמאי גבי כהן גדול כתיב לאביו ולאמו לא יטמא, אמאי לא נכתב שם גם כן לאמו קודם, מהאי טעמא דנשים חלשים. ויש לתירץ דהנה איתא בדברי חכמינו ז"ל דשמנה פרשיות נאמרו ביום שהוקם המשכן וחד מהן פרשת טומאת כהנים, והנה במדבר בשעת הציווי לא היו כהנים יותר אלא רק אהרן אלעזר ואיתמר, דאביו ואמו של אהרן כבר מתו, ואם כן היה הציווי דפרשת טמאין רק לאלעזר ואיתמר, וידוע דלאחר מיתת אהרן נתכהן אלעזר להיות כהן גדול, ואם כן היאך היה יכול לצוות להם ולומר לאמו קודם, הא אם ימות אמו קודם לאביו עדיין מותר ליטמא לה דעדיין לא היה כהן גדול, לכן כתיב לאביו קודם דתיכף כשמת אהרן היה אלעזר כהן גדול ואסור ליטמא לו. (גן רוה)

וקדשתו כי את לחם אלוקיך הוא מקריב קדוש יהיה לך (כא,ה)
מה ענין "לחם אלוקיך" למצוות התורה "וקדשתו". וכי הקרבת הקרבן היא מעלתו האחת והיחידה של הכהן, שרק מחמתה נצטוונו "וקדשתו"?

אלא הסביר הגה"ק המהרי"ל צינץ זי"ע בספרו מלא העומר – הנה, את הדין שהולכים אחר הרוב למדים חז"ל (חולין יא) מקרבנות, שלמרות שאת ראש העולה אי אפשר לחצות כדי לבדוק בקרום המוח שמא ניקב ונטרף, אזלינן בתר רובא והקרבת בחזקת כשר. והנה, לגבי מצות "וקדשתו" עלול האדם להטיל ספק בדבר ייחוסו של הכהן לומר, מנין לי לדעת שאיש זה כהן הוא ואני מצווה לקדשו, כלום יש לו הוכחות או עדים על כך. ואף אם אביו מוחזק ככהן, מנין לנו שהוא אמנם אביו. אלא, קרבנות יוכיחו, שכמו שבהם הולכים אחר הרוב והם בחזקת כשרות, כך גם אם אדם זה מוחזק לכהן, הרי עליך לנהוג כלפיו ככהן ולקדשו. וזהו שנאמר "וקדשתו". ואם יעלה ספק בלבך ותאמר, ומי מעיד בו שאמנם כהן הוא. על כך באה התורה ואמרה "כי את לחם אלוקיך הוא מקריב", חזקתו כחזקת הקרבנות שהולכים בהם אחר הרוב. ועל כן "קדוש יהיה לך"... (פנינים)

וספרתם לכם ממחרת השבת (כג, טו)

שאלו את רבי יוסף צבי סלנט: "מדוע מברכים ספירת העמר בהתלהבות יתרה? והלא ברכה היא כשאר ברכות הנהנין והמצוות?" והשיב: "לשאלה זו אין טעם וריח, שכן באמת כל ברכה היו צריכים לברך באותה התלהבות שמברכים על ספירת העמר!" תמה השואל: "אם כך הוא, למה באמת לא מברכים כל ברכה בלהבה ולהט?" ונענה: "זו באמת שאלה טובה ונכונה..." (שבת ט"ש)

עד ממחרת השבת השביעית תספרו חמישים יום (כג, טז)

התפרסם שרבי חיים עוזר פגש את האדמו"ר מאוסטרובצא ומאוד נהנה מהווארט שאמר לו על הגמ' במכות כ"ב: המציינת על טיפשותם

ואהבת לרעך כמוך!

ועל כל נפשות מית לא יבא לאביו ולאמו לא יטמא. (כ"א, י"א)

לכאורה יש להבין: במה השתנה הכהן הגדול עליו נאסר להיטמא אפילו לקרוביו, משאר אחיו הכהנים – המותרים להיטמא לשבעת קרוביהם? את התשובה נבין על פי המעשה הבא: את ביתו של הרב הקדוש רבי יששכר דב מבעלזא נהגו לפקוד בחורים רבים, שצו הגיוס לצבא ההונגרי ריחף מעל ראשם. מלבד הסכנה הטמונה בשליחתם לחזית לשמש כבשר תותחים בתקופת מלחמת העולם הראשונה, אצל הבחורים האמורים נוסף גם מימד של סיכון רוחני גדול. הצעירים המתגייסים נאלצו לחיות בין גויים, כמעט בלי יכולת לשמור על המצוות הבסיסיות כשבת וכשרות. הבחורים שקיבלו את הזימון להתגייס לצבא – נהרו אל הצדיק מבעלזא לבקש את ברכתו. ואכן, רבים מהם זכו לישועה ונפטרו בדרכים מופלאות מעול השירות. אף על ביתו של הצדיק לא פסחה הגזרה הקשה. באחד הימים קיבל בנו של הרבי, מי שלימים התפרסם כהצדיק רבי מרדכי מבילגוריי, אגרת מהצבא, ובה הוא נקרא להתייצב כדי להתגייס. נטל הבן את צו הגיוס והראה אותו לאמו, הרבנית מבעלזא. היא יצעה לו שיכתוב 'קוויטל' לאביו, ויבקש ממנו את ברכתו. "אינך שונה ממאות הבחורים המגיעים הנה לבקש ממנו ברכה שלא יתגייסו", אמרה לו, "הן ספק שכפי שהרבי עוזר לכולם, הוא לא ישאיר בדד את בנו חביבו". עשה רבי מרדכי כפי שיעצה לו אמו. רשם את שמו ושם אמו על גבי הקוויטל והוסיף בקשה כי ישתחרר מן הצבא. הוא נכנס לחדר, והגיש לאביו את הקוויטל כחסיד לפני רבו. הרבי עיין בקוויטל רגעים אחדים, ולפתע פרצה אנחה עמוקה מקרבו. הרבנית שהמתינה מחוץ לחדר כל אותה העת, נבהלה מאד. היא ידעה כי לכל תנועה יש משמעות, ואם נאנח הוא – משמעות הדבר, לכאורה, כי ידו קצרה מלהושיע. מיהרה להיכנס לחדר ופרצה בבכי: "בחורים כה רבים זכו לישועה בזכות ברכתך, ולמען בנו אינך יכול לפעול?! "הסירי דאגה מלבך!" השיב הרבי, "בוודאי אתפלל עבור בנו, כמו על שאר בחורי ישראל, והוא יזכה לישועה בעזרתו יתברך. הסיבה לאנחה שפרצה מלבי נובעת מכך שכאשר קראתי את הקוויטל עלה בלבי צער רב וחשש עמוק לגורלו של בנו. ובאותו רגע עלה החשש בלבי – שמא אני מצטער בצער בני יותר משאני מצטער בצרתם של אחרים. והלא אהבת ישראל אמיתית היא לאהוב כל יהודי כמו את בני, עצמי ובשרי. ואם לרגע קל חשתי צער רב יותר – אותה הוא כי אהבת ישראל שלי פגומה, ועל כן נאנחתי". סיים הרבי ופרץ בבכי מר... וממעשה זה למעשה נוסף, אותו סיפר הגאון רבי אברהם ארלנגר זצ"ל: יום אחד הופיע בביתו של הרב שמשון פינקוס זצ"ל, אברך ביחד עם רעייתו. בני הזוג היו מלאים תלונות הדדיות קשות, דבר שהעיד על שלום בית רעוע ביותר. הגיעו הדברים לידי כך, שהאשה הביעה את רצונה להתגרש מבעלה. מבין הטרוניות הרבות שנאמרו על ידי השניים, לא מצא הרב פינקוס סיבה של ממש שתצדיק גירושין. על כן הוא קרא לאשה הצידה וביקש ממנה כי תואיל להסביר לו מה באמת מפריע ומציק לה, עד שאינה יכולה לחיות בשלום עם בעלה. הגיבה האשה וסיפרה לרב, שבעלה איננו מחייך לעולם והיא איננה יכולה לסבול זאת. קרא הרב לבעל, הסתגר עמו בחדר ושאל אותו מדוע הוא לא מעלה חיוך על דל שפתיו? תשובתו של הבעל הפתיעה את הרב: שיניו רקובות והרוסות, ובמראה מכוער כפי שנידאוות שיניו – מתבייש הוא לגלותן. משום כך הרגיל עצמו לכסות פיו ולהימנע מחיוך... "מדוע אינך מתקן את שיניך?" – הקשה הרב. השיב הבעל: "עלות התיקון מוערכת בכאלפיים וחמש מאות דולר, סכום עתק שאין ביכולתי לממן". על אתר שלף הרב פינקוס את פנקס השיקים, ורשם לאברך הנדהם את מלוא הסכום הנדרש. "למען שלום בית" – ציוה עליו – "עליך לתקן מיד את שיניך, ולהתחיל סוף סוף לחייך..." אחד ממקורבי הרב פינקוס שהמעשה הגיע לאוזניו, הביע את פליאתו בפני הרב: "היתכן?! הלא הרב שרוי בחובות גדולים, וגם פרנסתו מצומצמת. כיצד יכול להרשות לעצמו לתת סכום כה גדול כלאחר יד?" ענה הרב בטון תמה: "הרי אילו בני היה במצב דומה – בוודאי הייתה זו חובתי לתת לו כסף זה, הלא כן?! ומדוע לא תבין שעליי לתת לאברך זה את אותו היחס שהייתי מעניק לבני?"... למדנו, שעל האדם לשאוף להגיע למדרגה, בה יצליח לחוש את צער הזולת ולכאוב את כאבו – בדיוק כפי צערו האישי שלו. ומכאן, תשובה לשאלתנו, על פי דרכו של הרבי מקוצק: שכן הכהן הגדול, בתוקף תפקידו הרם – עליו להתרומם מעל ד' אמותיו, לתת מלוא דעתו על כלל ישראל ולהתרחק מנגיעה אישית כלפי בני משפחתו. משום כך נצטווה "על כל נפשות מת לא יבוא, לאביו ולאמו לא יטמא". מכיוון שכחלק מהיותו ממשפחת הכהונה נאסר עליו להיטמא למתים, חל איסור זה גם על בני משפחתו הקרובים כאביו ואמו. (מאוצרותיו של הרב מרדכי פרינדליך זצ"ל)

פינת ההלכה

ספירה מבטאת השתוקקות

יהודי בשם רבי יעקב התפלל ערבית ב"ישמח משה", בשטיבל'אך של סאטמר. באמצע שמונה עשרה צלצל הטלפון שלו. לאחר שסיים, הסתכל על הצג וראה שהיתה זו אשתו. הוא התפלא: הרי הוא אמר לה שהוא הולך להתפלל, מדוע, אפוא, חיגה אליו בשעת התפלה? פחד התגנב ללבו... הוא חזר אליה מיד, והיא אמרה לו: "יעקב! רויך מהר הביתה. קרה מה שקרה..." הוא רץ הביתה, וברוך השם הדברים הסתדרו. דא עקא, הוא שכח לספור ספירת העמר. למחרת, שוב באותו מקום, הוא התפלל תפלת מנחה, שתי דקות לפני השקיעה. הוא התחיל שמונה עשרה, והמחשבות החלו להמריא אל על... לפתע נזכר: לא ספרתי אתמול ספירת העמר. גם אם אטוס בתפלה על מאתים קמ"ש, אסיים אחרי השקיעה, ולספור אחרי השקיעה זו בעיה... לא אוכל להמשיך לספור בברכה בימים הבאים... מה אני עושה? הוא הגיע ל"אתה חונן" וביקש מהקב"ה: 'יבוננו של עולם! חנני מאתך מה לעשות? והקב"ה נתן לו עצה על המקום, והוא אמר: 'אבא שבשמים! היום כבר עשרים יום לעמר. התחלתי ללמוד ביום ראשון של חוה"מ פסח מסכת יבמות. כבר עברו עלי שבועים וששה ימים ואני עדין תקוע בדף ג'. בורא עולם, אנא האר עיני בתורתך, ברוך אתה ה' חונן הדעת'. אחרי מנחה הוא הלך לאחד מפוסקי הדור ושאל האם יצא יד"ח ספירת העומר או לא? ופסק לו שיצא. שאלה זו הובאה בספר "חשוקי חמד" (בימות ק"ה), שכתב בתשובה שלא יצא, וזה תרף דבריו: כתב ה"חונן" (מצוה שו): "משרשי מצות ספירת העמר, על צד הפשט, לפי שכל עקרון של ישראל אינו אלא התורה, ומפני התורה נבראו שמים וארץ וישראל, והיא העיקר והסיבה שנגאלו ויצאו ממצרים, כדי שיקבלו התורה בסיני ויקימוה, והיא תכלית הטובה שלהם... ומפני כן נצטוונו למנות ממחרת יו"ט של פסח עד יום נתינת התורה, להראות בנפשנו החפץ הגדול אל היום הנכבד הנכסף ללבנו, כעבד ישאף צל, וימנה תמיד מתי יבוא העת הנכסף אליו שיצא לחרות, כי המנין מראה לאדם כי כל ישעו וכל חפצו להגיע אל הזמן ההוא". למדנו, אפוא, ש'ספירה' פרושה ספירה של השתוקקות לדבר מסוים, וכפי שאדם שהרויח ממון סופר מתוך תענוג ושמחה את שטרותיו, שטר ועוד שטר, וכשם שילד סופר משחק אהוב עליו, כגון גוגואים, אחד ועוד אחד – כך להבדיל, בספירת כל יום ויום, מתוך צפיה דרוכה, אנו מבטאים את הגעגועים שלנו לקבלת התורה, מתי כבר נגיע ליום הנפלא של מתן תורה. ויעוין במשנה ברורה (סי' תפ"ט סק"ה) שכתב, שאם אינו מבין את לשון הספירה, אפלו ספר בלשון הקדוש אינו יוצא, כי מאחר שלא ידע מה הוא אומר – אין זו ספירה. ועל פי זה יתכן לומר בשאלתנו, שהאיש לא יצא ידי חובת הספירה, כי ספירתו אינה מבטאת כלל תשוקה ליום הנכסף של קבלת התורה, אלא אלו דברי תחנונים, בהם ציין כ'סימן' בעלמא את משך זמן למודו, אך זו לא 'ספירת' העומר. (רבי חזקיהו יוסף קרלינשטיין שליט"א, נאה דורש)

מזל טוב

מרכז העיר: משפחת יהודה סלומון להולדת הבן משפחת ברלב להכנס הבן לעול תורה ומצוות
גני הדר-עמישב: משפחת קופרשטוק – רוזנברג להולדת הבן הנכד משפחות אדלר – אטינגר להולדת הבן הנכד משפחת סלומון לאירוסית הבת
 משפחת גרינברג להכנסת הבנים לעול תורה ומצוות משפחות מאיניץ – שחר לנשואי הבת הנכדה משפחת רוטנברג לאירוסית הבן

פתרונות לחידות והודעות לשמחות ניתן לשלוח עד יום שני בפקס: 037608833 או למייל a7608833@gmail.com

היחידה לתרבות חרדית
 מינהל שירותי קהילה

